

Pere Vives

La Fundació Pere Tarrés, una proposta per al Lleure familiar

Resum

La societat cada cop separa més els pares dels fills; més enllà dels problemes d'estructuració familiar i dels nous models de famílies, la realitat de treball del dia a dia, les jornades llargues de feina, el fet d'haver de fer dues feines alhora, però també el concepte que en tenim dels valors i l'ètica que som capaços d'adquirir i creure, impossibiliten sovint la convivència entre pares i fills. La Fundació Pere Tarrés fa uns anys que desenvolupa accions i propostes en aquest sentit, que s'adaptin a les noves realitats, i ofereix els seus recursos i capital humà, per a fer possible unes vacances familiars en aquests temps tan complexos que ens toca viure

Paraules clau

Convivència, Coparticipació, Estructuració familiar, Intervenció en el lleure, Oci familiar, Vacances, Valors

La Fundación Pere Tarrés, una propuesta para el Tiempo libre familiar

La sociedad cada vez separa más a los padres de los hijos; más allá de los problemas de estructuración familiar y los nuevos modelos de familias, la realidad de trabajo del día a día, las jornadas largas de trabajo, el hecho de tener que hacer dos trabajos al mismo tiempo, pero también el concepto que tenemos de los valores y la ética que somos capaces de adquirir y creer, imposibilitan a menudo la convivencia entre padres e hijos. La Fundación Pere Tarrés hace unos años que desarrolla acciones y propuestas en este sentido, que se adapten a las nuevas realidades, y ofrece sus recursos y capital humano, para hacer posible unas vacaciones familiares en estos tiempos tan complejos que nos toca vivir.

Palabras clave

Convivencia, Coparticipación, Estructuración familiar, Intervención en el tiempo libre, Ocio familiar, Vacaciones, Valores

Fundació Pere Tarrés, a proposal of family leisure

Society separates parents and children more and more. Beyond family structure problems and new family models, everyday working realities, long working days, doing two tasks at once, etc. the concept we have about values and the ethics we are capable of adopting and believing, sometimes make life between parents and children more complicated. For the last years, Fundació Pere Tarrés (Pere Tarrés Foundation) has been developing actions and proposals that adapt to new realities in this sense, and offers its resources and human capital to enable family holidays in the complex times we are living..

Keywords

Life together, Coparticipation, Family structure, Leisure intervention, Family leisure, Holidays, Values

Com citar aquest article:

Vives, P. (2012).
 "La Fundació Pere Tarrés, una proposta per al Lleure familiar".
Educació social. Revista d'Intervenció Socioeducativa, 50, pp 133-137

▲ La Fundació Pere Tarrés, una proposta per al Lleure familiar...

La societat cada cop separa més els pares dels fills; aquesta és una dada que augmenta any rere any, més enllà dels problemes d'estructuració familiar i dels nous models de famílies, la realitat de treball del dia a dia, les jornades llargues de feina, el fet d'haver de fer dues feines alhora, però també el concepte que en tenim dels valors i l'ètica que som capaços d'adquirir i creure, impossibiliten moltes vegades la convivència diària entre pares i fills. Malauradament aquesta convivència a vegades es redueix a situacions mecàniques o monòtones, repetitives i quotidianes, sense temps per a la reflexió, el diàleg o la posada en valor.

Sota aquestes dificultats un model de lleure clàssic al nostre país el podríem recordar com el de: “el dissabte el nen va a l'esplai o a l'estiu el fill/a va de colònies, ja sigui amb monitors voluntaris o amb una empresa de serveis, a aprendre anglès o a fer esport”. Aquest model molt extens i vàlid, malauradament encara agreuja més la situació de desconnexió de pares i fills. Amb tota aquesta reflexió, neix el model i proposta de pensar: com gestionar-ho?, i oferir propostes de lleure educatiu compartit entre pares i fills, on els fills se sentin acompanyats i els pares deixin de dir “què bé s'està sense els nens”.

La qüestió no és senzilla, perquè hi ha diferents visions d'allò que agrada i del que es pot fer. Les motivacions són diverses, els interessos i les ganes molt heterogènies i marcades essencialment per la diferència d'edat, capacitats i grau de maduresa. Si cerques una activitat interessant per als pares, aquesta no motiva els infants, i a l'inrevés. Cal, per tant, cercar propostes de coparticipació, on grans i petits es necessitin mútuament per tal de poder realitzar l'activitat. Guanyen força propostes com les excursions senzilles però amb dificultat de cercar el camí, excursions d'orientació, on els petits caminen un traçat senzill per a la seva edat, però el gran ha de cercar el camí amb l'ajut d'un GPS posem el cas. Guanyen força les activitats esportives on els petits juguen i els grans arbitren. També és possible una activitat on els infants juguen i els grans lideren la gimcana, fan els controls i les proves, preparen les preguntes. Guanya força el fet de les vacances familiars on els grans preparen les activitats per als fills, amb el suport necessari per tal que aquest objectiu no els sigui impossible.

La Fundació Pere Tarrés fa uns anys que desenvolupa accions i propostes en aquest sentit, amb la voluntat d'oferir a les famílies propostes engrescadores que s'adaptin a les seves noves realitats. És amb el ple sentit de donar aquest suport i ajuda a les famílies que la Fundació ofereix els seus recursos i capital humà, per a fer possible unes vacances familiars de plena convivència, uns dies per “estar en família i per la família” en aquests temps tan complexos que ens toca viure.

En els darrers 5 anys hem observat un cert canvi en com es gestionen les famílies el seu temps de lleure pel que fa a vacances o a oci familiar. Per aquells que ho podien pagar abans de la crisi econòmica que patim, hi havia un estàndard clàssic generalitzat de sortir de viatge amb un objectiu molt turístic o de consum de serveis d'oci molt lúdics, com puguin ser els parcs temàtics o altres propostes d'oci. Les vacances ideals per a un nen amb “ulls de nen” a una certa edat és anar una setmana a Euro Disney. Aquest horitzó pot estar encara en el pensament de molts i està molt bé, però val el que val i és immers en un seguit de situacions que et marca el propi entorn.

Però la importància del temps de lleure, com a un temps amb un valor per no “només estar” sinó també gaudir de la família, s’ha d’enfortir i probablement ha d’entrar una mica més a les llars del nostre país. Amb aquesta voluntat apareixen propostes que van més enllà de la qüestió lúdica o només de descans i es vol, per tant, cercar també un objectiu d’aprenentatge, un objectiu on el temps de lleure serveixi per enfortir coneixements, lligams familiars, relacions... Del model de fa uns anys en què els pares enviaven a l’estiu els fills de colònies, mentre ells aprofitaven fer un viatge, al model de proposta de colònies o viatges en família, on hi ha un esforç de programació per trobar activitats adaptades a totes les edats i per a diferents moments. Aquesta és la proposta, més que de canvi, de complement al que ja tenim, en la qual treballlem.

Apareixen propostes que van més enllà de la qüestió lúdica o només de descans i es vol, per tant, cercar també un objectiu d’aprenentatge, un objectiu on el temps de lleure serveixi per enfortir coneixements, lligams familiars, relacions...

La Fundació Pere Tarrés, davant del fet que cal millorar la intervenció en el temps de lleure familiar i no només dels infants, ha fet un esforç en adaptar algunes de les seves instal·lacions per tal poder acollir amb plenes garanties aquest nou format de proposta d’activitat. Espais més amplis, millors serveis en la qualitat dels àpats, pel que fa a acompanyaments i certs detalls. Millors instal·lacions, habitacions amb bany, llençols, servei de bugaderia, etc., aspectes que han aprofitat una mica més el concepte de casa de colònies al concepte que coneixem tots de l’hotel, per tal de fer possible que aquestes instal·lacions puguin oferir aquesta nova idea de vacances en família. Cases com “La sala” a la Pobla de Lillet, “Artur Martorell” a Calafell, “Santa Maria del Roure” a Cantonigrós i “Anna Maria Janer” a Llívia, permeten desenvolupar plenament aquestes propostes, en entorns de muntanya o de platja i recullen ja des de fa un temps un seguit d’experiències que ajuden a reflexionar sobre tot aquest model.

Sense arribar al model de 100% de servei, que a vegades genera distàncies o desenaixa, sinó oferint a les persones alguns esforços que els facin sentir bé amb ells mateixos i amb les persones que treballen per a ells. Per exemple, podem acordar que cadascú es fa el llit o es neteja l’habitació de tant en tant, ja que cadascú també es pot passar l’escombra i és capaç de fer-ho; això és un tret educatiu de la proposta. També podem entendre que cadascú es recull el plat de la taula, no sembla d’entrada una cosa tan difícil. La convivència multidireccional en aquest sentit és fonamental per a l’èxit d’aquests tipus de propostes. Si s’assoleix, aleshores el client està molt content amb la cuinera i la gent de la instal·lació, i aquests estan molt contents amb els clients i usua-

ris amb qui comparteixen casa, taula i temps durant uns dies; senzillament, conviuen...

Cert que existeixen de fa uns anys les cases de turisme rural, que han fet i fan molt bona feina, que d'alguna manera tenen unes instal·lacions adequades tal com comentem, però els falta probablement una programació d'activitat centrada en el fet educatiu i d'aprenentatge més que en el fet turístic o gastronòmic que, ara per ara, defineix la proposta del turisme rural en quasi el cent per cent de l'oferta.

Algunes excepcions d'aquests allotjaments rurals hi ha, on un equip humà fa l'atenció dels usuaris, i els seus programes participen de les idees aquí exposades i, per tant, són experiències que ajuden a enfortir el model.

El turisme per excel·lència està basat normalment en el servei total al client i això té uns costos per a l'usuari i, alhora, ens fa menys capacitats com a usuaris, atès que al final ens ho fan tot. Probablement, al turisme li calgui renovar un debat i canviar algunes percepcions i potser retornar a alguns conceptes originaris del turisme de descoberta, del turisme d'aprenentatge o del turisme amb esforç. Sense oblidar que el temps de lleure també es per al descans i repòs.

Probablement, en aquests temps de crisi, el fet turístic es troba en els pocs sectors que albiren un cert creixement; per tant, és bo donar voltes al com?; han de ser les propostes turístiques de futur, com es combinen amb el fet educatiu i com ajuden a fer créixer i fer feliç les persones.

Algunes experiències concretes que desenvolupem en les instal·lacions de la Fundació es resumeixen a continuació:

Els caps de setmana per a famílies és una proposta que vol oferir a les famílies un cap de setmana de gaudi, descans i, a la vegada, aprenentatge per als fills i per als adults. Normalment, amb el suport d'un educador o guia, les famílies conviuen el cap de setmana a la instal·lació i disposen d'una oferta d'activitats diversa dins del marc del lleure educatiu. Una excursió a un indret interessant, una proposta de tallers i manualitats per després de dinar, un joc de nit per després de sopar... cada família és lliure i pot apuntar-se a la proposta o si decideix fer una altra cosa, pot fer-ho. El guia hi és per mostrar-li el llocs interessants de la contrada, coses que pot veure, que pot visitar, orientar-lo sobre activitats per als fills, alhora que comparteix taula i estones durant el dia.

Un altre és el cas de les propostes de **colònies familiars**; hi han algunes propostes a Catalunya, i la Fundació presenta aquest any una proposta d'aquestes característiques, on durant 5-7 dies diverses famílies conviuen en una instal·lació preparada per al públic familiar i s'autogestionen el temps lliure, on es fan propostes conjuntes i cada família coparticipa d'una o altra activitat.

Hi ha moments compartits, hi ha moments individualitzats, de manera que si una família vol un dia anar a un lloc concret, pot fer-ho, a la vegada que si no sap on anar pot gaudir de la programació conjunta que s'hagi establert i preparat per aquell dia. El fet de coparticipar i autoorganitzar-se, permet no haver de disposar de monitoratge especialitzat, que també es pot obtenir si així es requereix. D'aquesta manera la proposta de vacances és més econòmica i, alhora, enriquidora socialment ja que es comparteix amb altres famílies de format similar, fills de les mateixes edats, famílies que a vegades es coneixen; alguns dels pares treballen junts, o són de la mateixa escola...

A escala internacional existeixen algunes ofertes molt interessants que s'aproximen a aquesta idea, el cas d'Holanda és molt conegut; les seves **granges urbanes**, són espais a vegades dins dels nuclis urbans, o en llocs propers on s'arriba en transport públic, on les famílies s'adrecen amb pernoctació o només a passar el dia, amb l'esperit de fer una vida saludable, menjar sa, conèixer la vida pausada, interpretar el concepte del temps d'una altra manera, el món dels animals de la granja, desconnectar del neguit del dia a dia.

Una tarda una família pot anar a passar una estona, a berenar; mentre el pare llegeix el diari els fills aprenen del contacte amb la natura, donen de menjar als animals o treuen tomàquets d'un hort, llet d'una vaca, etc. Per tant, el gaudi dels adults es combina perfectament amb el gaudi dels infants, de manera que el temps de lleure, oci o descans, es viu en família en plena harmonia adaptada a tothom i cadascú cobreix perfectament les necessitats del moment concret.

Aquestes reflexions i aquestes propostes han de créixer no per a substituir allò que es fa actualment, no per dir que unes propostes són bones i unes altres dolentes, sinó per ampliar l'oferta actual i complementar alguns aspectes que fins ara estaven més descuidats i que han d'ajudar a donar més valor al tracte entre pares i fills.

Pere Vives
 Cap d'Educació Ambiental de la Fundació Pere Tarrés
www.peretarres.org